

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KL. 6 a OKRES I

Treści nauczania i umiejętności z podstawy programowej

Ocena	Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża opinię na temat obecności w języku wyrazów obcych i zapożyczonych, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska - komentuje sytuacje przedstawione w utworze, odwołując się do ogólnie przyjętych norm życia społecznego - wypowiada się na temat problematyki tekstu, odwołując się do cech gatunkowych literatury fantasy - twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat neologizmów i ich funkcji w literaturze s.f. w swoich wypowiedziach na temat świata przedstawionego komiksu - omawia problematykę tekstu, odwołując się swobodnie do kontekstów historycznych i kulturowych - w sposób dojrzały i przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając motywy ich działania - wyraża opinię na temat wartości przedstawionych w bajkach, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska - wyjaśnia symboliczne znaczenie obrazów poetyckich, - interpretuje tekst poetycki, uwzględniając wnioski z analizy utworu, bierze pod uwagę kontekst biograficzny utworu - objaśnia związki między warstwą formalną i znaczeniową tekstu - przedstawia własne stanowisko w związku z omawianym problemem, formułuje przemyślane, twórcze uwagi - wyraża własny punkt widzenia na temat wartości materialnych i niematerialnych, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska - wypowiada się w roli wskazanego bohatera - korzysta ze słownika symboli - interpretuje znaczenie fresku Michała Anioła <i>Stworzenie Adama</i> i wskazuje jego związek z tekstem biblijnym 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni: <i>ó i u; bym, -byś, -by, -byśmy, -byście; rz i ż; h i ch; wielką i małą literą; łącznej i rozdzielnej przyimków złożonych i wyrażeń przyimkowych; nie z różnymi częściami mowy; poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni zakończeń -i, -ii, -ji;</i> - twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące znaczenia i odmiany oraz zasad pisowni: czasowników, (stopniowania) przymiotników, rzeczowników, (stopniowania) przysłówków, liczebników; zaimków, przyimków, wyrażeń przyimkowych, spójników w zdaniach pojedynczych i złożonych; - poprawnie używa w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych: trudnych form czasowników w czasie przeszłym, trudnych form liczebników; trudnych form zaimków różnych typów; - sprawnie posługuje się słownikiem poprawnej polszczyzny - wykorzystuje twórczo i funkcjonalnie zdobytą wiedzę na temat trybów czasownika; osobliwości w odmianie nietypowych rzeczowników; o wykrzyknikach i ich funkcji, wiedzę o partykułach i ich funkcji - używa funkcjonalnie czasowników z zaimkiem zwrotnym <i>się</i> w sytuacjach nietypowych - twórczo i swobodnie wykorzystuje wiedzę na temat różnych typów oraz funkcji następujących części zdania w wypowiedzeniach: orzeczeń, podmiotów, przydawek, dopełnień, typów okoliczników, związków wyrazowych w zdaniu - przedstawia oryginalne wskazówki ułatwiające innym uczniom analizę budowy zdania pojedynczego 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje bezbłędnie językowo, kompozycyjnie oraz oryginalnie pod względem treści i stylu następujące formy wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, tekst o charakterze reklamowym, opowiadanie s.f, notatkę, wpis do pamiętnika, ogłoszenie, list oficjalny, - tworzy slogany reklamowe, wykorzystując swobodnie konteksty kulturowe - tworzy tekst poetycki inspirowany wierszem – oryginalny pod względem treści i formy - tworzy scenariusz krótkiego filmu lub inscenizacji inspirowany utworem literackim oryginalny pod względem treści i stylu - formułuje refleksje na temat problemu poruszonego w wierszu w formie swobodnego tekstu – oryginalnego pod względem treści i stylu - prowadzi dyskusję - świadomie i swobodnie stosuje wiedzę na temat różnych typów wypowiedzeń i zdań podrzędnie złożonych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych - twórczo wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych wiedzę na temat: funkcji znaków interpunkcyjnych na końcu wypowiedzeń; różnych funkcji nawiasu, dwukropka i cudzysłowu; użycia przecinków w zdaniach pojedynczych i złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) w pogłębianiu wiedzy - wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego - zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) - przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów internetu - opisuje źródła internetowe - bierze udział (odnosi sukcesy) w konkursach przedmiotowych z języka polskiego

<p style="text-align: center;">Bardzo dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa relacje łączące bohaterów i uzasadnia swoje zdanie - wykorzystuje wiedzę na temat tworzywa filmowego w analizie - w opisie bohatera uwzględnia wnioski wyciągnięte z przedstawionych zdarzeń - przytacza argumenty na poparcie swojej opinii - rozpoznaje i analizuje informacje zawarte w wypowiedziach i uzupełnieniach dialogowych - operuje słownictwem związanym z reklamą - rozpoznaje aluzje literackie w hasłach reklamowych - określa funkcję różnych środków językowych - zwraca uwagę w prezentacji bohaterów na ich realistyczny lub fantastyczny charakter - wymyśla dalszy ciąg zdarzeń, utrzymując je w konwencji s.f. - formułuje przesłanie utworu - przywołuje konteksty literackie w analizie i interpretacji utworu - określa rolę wyobraźni w odbiorze tekstu poetyckiego - wyjaśnia znaczenie obrazów poetyckich - omawia przesłanie przypowieści w kontekście współczesnym - wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu - objaśnia współczesne znaczenie słowa <i>samarytanin</i> - bierze udział w dyskusji - formułuje poprawną i bogatą językowo wypowiedź zawierającą opinię na zadany temat - rozpoznaje różne rodzaje komizmu - wskazuje przykłady alegorii w tekstach bajek - objaśnia funkcję kontrastu w bajkach - wyjaśnia, na czym polega dydaktyczny charakter bajek - charakteryzuje sposób prowadzenia narracji - określa funkcję retrospekcji w omawianym utworze - omawia wartości wyeksponowane w tekście - głosowo interpretuje tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści - opisuje miejsce akcji - ocenia postawę bohatera utworu - objaśnia znaczenie legendy literackiej - określa funkcję użytych środków językowych - wskazuje funkcje apostrofy, anafory - wyjaśnia znaczenie metafor - opisuje obrazy poetyckie z wiersza i nadaje im tytuły - objaśnia znaczenia przenośni poetyckich - przedstawia refleksje na temat problemu poruszanego w utworze - określa wartości istotne dla osoby mówiącej - proponuje interpretację głosową utworu - formułuje pytania dotyczące znaczenia i sensu twierdzeń filozoficznych - omawia cechy przypowieści - używa frazeologizmów mitologicznych w zdaniach odnoszących się do współczesności - wskazuje podobieństwa między mitologicznym i biblijnym stworzeniem świata - analizuje współczesną rzeczywistość przez pryzmat filozofii franciszkańskiej - rozpoznaje sformułowania charakterystyczne dla języka oficjalnego - wskazuje sytuacje życiowe, które można skomentować słowami z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje poprawnie: wszystkie wyrazy z ó i u ; cząstki <i>-bym, -byś -by, -byśmy, -byście</i>; wyrazy z rz i ż; wyrazy z ch, h; wyrazy pisane <i>wielką i małą literą</i>, wyrazy z cząstką <i>nie</i>, wyrazy z zakończeniami <i>-i, -ii, -ji</i>; przyimki złożone i wyrażenia przyimkowe w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - stosuje poprawnie i celowo różne formy gramatyczne czasowników - funkcjonalnie stosuje czasowniki dokonane i niedokonane, różne formy trybu czasownika - używa form strony biernej i czynnej czasownika - poprawnie używa czasowniki oznaczające ruch - poprawnie zapisuje zakończenia bezokolicznika; wykrzykniki; partykuły - korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny - poprawnie akcentuje czasowniki w formie trybu przypuszczającego - omawia funkcje zaimka zwrotnego <i>się</i> - zapisuje poprawnie rzeczowniki własne i pospolite; przyimki złożone; wyrażenia przyimkowe - stosuje wiedzę o rzeczownikach osobowych i nieosobowych w odmianie rzeczownika - wykorzystuje wiedzę o odmianie rzeczowników w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych; na temat końcówek rzeczownika do poprawnego zapisu wyrazów; o zmianach w temacie w odmianie niektórych rzeczowników - tworzy poprawne formy rzeczowników o trudnej odmianie - funkcjonalnie używa związków przysłówka z rzeczownikiem; różnych stopni przysłówka; różnych typów liczebników; różne typy zaimków; wyrażenia przyimkowe; spójników w swoich wypowiedziach - prawidłowo stopniuje trudne formy przysłówków - rozpoznaje wyrażenia przyimkowe w funkcji przysłówków - używa poprawnych form liczebników w związkach wyrazowych - poprawnie odmienia liczebniki wielowyrzowe - określa funkcje wykrzykników, partykuł - celowo wykorzystuje różne typy wypowiedzi dla osiągnięcia zamierzonych efektów - funkcjonalnie i poprawnie używa orzeczenia czasownikowego, imiennego oraz orzeczenia z wyrazami typu <i>trzeba, można, należy, warto</i> w zdaniu; różnych typów podmiotów w zdaniach; różnorodnych przydawek w opisie dzieła sztuki; dopełnienia i okoliczników różnego typu w swoich wypowiedziach - objaśnia związki wyrazowe i strukturę zdania, wykorzystując odpowiednie schematy i notatki graficzne - używa funkcjonalnie nazw wszystkich części zdania podczas jego analizy składniowej - poprawnie przekształca zdania pojedyncze na zdania podrzędnie złożone, zdania złożone na zdania pojedyncze - funkcjonalnie tworzy zdania współrzędnie i podrzędnie złożone różnego typu - zapisuje zdania złożone zgodnie z zasadami interpunkcji - poprawnie przekształca zdania pojedyncze na zdania podrzędnie złożone z podrzędnym przydawkowym, dopełnieniowym, okolicznikowym, orzecznikowym, podmiotowym - funkcjonalnie tworzy zdania podrzędnie przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, podmiotowe, orzecznikowe w swoich wypowiedziach - określa funkcję neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje dialog, używając różnorodnych uzupełnień dialogowych - redaguje rozbudowane, poprawne językowo, stylistycznie i kompozycyjnie opowiadanie z dialogiem i elementami opisu - w wypowiedziach o charakterze perswazyjnym używa w tekście o charakterze reklamowym bogatego języka i ciekawych rozwiązań graficznych - tworzy notatkę encyklopedyczną - redaguje zwięzłą, poprawną językowo i stylistycznie notatkę - redaguje zwięzły, poprawny językowo i stylistycznie list oficjalny - opisuje bohatera, wprowadzając elementy charakterystyki bezpośredniej i pośredniej - formułuje zasady dotyczące zapisu informacji w punktach - wykorzystuje wiedzę o funkcjach zaimków w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych - przestrzega zasad interpunkcji w zapisie cytowanych wypowiedzi - wykorzystuje wiedzę o różnych typach orzeczeń do tworzenia poprawnych językowo oraz stylistycznie tekstów - poprawnie używa dwukropka, nawiasu i cudzysłowu <ul style="list-style-type: none"> - czytając głośno, przekazuje intencję tekstu - gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji - krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł - postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań
--	---	---	---

<p style="text-align: center;">Dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje informacje z tekstu do tworzenia pytań - wyjaśnia, na czym polega fikcja realistyczna - omawia różne elementy świata przedstawionego - wyszukuje w wypowiedziach dialogowych elementy charakterystyki pośredniej - używa właściwych środków językowych do nazwania uczuć - interpretuje słowa pieśni - używa ze zrozumieniem i we właściwym kontekście słowa <i>reklama</i> - rozpoznaje przysłowia i związki frazeologiczne w hasłach reklamowych - określa problematykę utworów komiksowych - wyszukuje w tekście neologizmy - wskazuje rekwizyty charakterystyczne dla s.f. - wyjaśnia inwencję autora w tworzeniu neologizmów - wskazuje podobieństwa i różnice między baśnią a utworem Lema - używa funkcjonalnie epitetów w opisie obrazu poetyckiego - opisuje osobę mówiącą i adresata wiersza, określa uczucia - objaśnia przenośne znaczenia w wierszu - określa nadawcę oraz odbiorcę przypowieści - określa cechy fabuły przypowieści - odczytuje podstawowe treści ukryte - przytacza i objaśnia przesłanie przypowieści - wskazuje w tekście cechy gatunkowe - opisuje iocenia postawy bohaterów - rozumie i objaśnia znaczenie pojęcia <i>symbol, alegoria, ironia, retrospekcja, sytuacja liryczna, anafora</i> - poprawnie dopasowuje epitety i określenia dotycząceposzczególnych bohaterów - objaśnia, na czym polega komizm w wybranych bajkach - wskazuje cechy bajki - wyciąga wnioski na temat przyczyn i skutków zdarzeń w bajce - porządkuje wydarzenia według podanego schematu - nazywa uczucia i emocje eksponowane w wypowiedziach postaci - analizuje wiersz, uwzględniając kontekst biograficzny - rozpoznaje środki stylistyczne tworzące obrazy poetyckie - artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji - recytuje tekst, podkreślając odpowiednią modulacją nastrojów - określa temat utworu - przedstawia i uzasadnia swoje zdanie - wskazuje użyte w utworze środki językowe - określa, czy tekst jest hymnem i uzasadnia swoje zdanie - zestawia wartości i antywartości - analizuje budowę wiersza - porządkuje relacje na temat bohatera, opisuje jego uczucia - rozpoznaje cechy bohatera na podstawie charakterystyki pośredniej - formułuje pytania o charakterze filozoficznym - uzasadnia swoje zdanie odpowiednio dobranymi argumentami - wyjaśnia znaczenia frazeologizmów pochodzących z mitologii - opisuje sposób stwarzania świata przez Boga - wskazuje różnice między mitolog. i bibl. stworzeniem świata - określa odbiorcę słów św. Franciszka - wymienia współczesne osoby kierujące się w życiu filozofią franciszkańską - objaśnia pojęcia <i>językoficjalny</i> i <i>języknieoficjalny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje poprawnie większość wyrazów z ó i u, cząstki <i>-by</i>, większość rzeczowników własnych i pospolitych, większość wyrazów z rz i ż, większość wyrazów z h i ch, większość wyrazów pisanych wielką i małą literą, przyimki złożone i wyrażenia przyimkowe, większość wyrazów z przeczeniem nie, większość wyrazów z zakończeniami <i>-i, -ii, -jiv</i> zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - przekształca: formy osobowe czasowników na bezokoliczniki i odwrotnie, formy osobowe czasowników na formy nieosobowe zakończone na <i>-no, -to</i> i odwrotnie odpowiednio do przyjętego celu - poprawnie i celowo używa czasowników dokonanych i niedokonanych, stosuje formy strony czynnej i biernej - odróżnia czasowniki przechodnie od nieprzechodnich - poprawnie używa większości czasowników oznaczających ruch, typu <i>iść</i>, w czasie przeszłym - stosuje zasady pisowni <i>-źć, -ść, -ąć</i> w zakończeniu bezokolicznika - przekształca zdania, wykorzystując różne formy trybu czasownika - poprawnie akcentuje większość czasowników w formie trybu przypuszczającego, - stosuje zaimek zwrotny <i>się</i> - opisuje różnice między czasownikami z zaimkiem <i>się</i> i bez niego - stosuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni - rozpoznaje rzeczowniki żywotne i nieżywotne, rzeczowniki osobowe i nieosobowe - określa przypadki rzeczownika - wykorzystuje wiedzę o tym, że te same końcówki mogą wystąpić w różnych przypadkach rzeczownika - łączy przymiotniki i rzeczowniki w poprawne związki wyrazowe - objaśnia funkcję stopni przymiotnika i przysłówka - rozpoznaje związki przysłówka z przymiotnikiem i przysłówkiem - stosuje prawidłowe formy liczebników - rozpoznaje zaimki - używa poprawnych wyrażań przyimkowych w celu określenia relacji przestrzennych, czasowych oraz innych zależności - objaśnia funkcję spójników w zdaniach pojedynczych i złożonych - rozpoznaje orzeczenia utworzone przez wyrazy typu <i>trzeba, można, należy, warto</i> z towarzyszącym im bezokolicznikiem - nazywa części mowy występujące w funkcji orzecznika - rozpoznaje sytuacje, w których należy użyć podmiotu logicznego - rozumie funkcję stylistyczną podmiotu domyślnego - rozpoznaje zdania bezpodmiotowe, przydawki, dopełnienia, okoliczniki celu i przyczyny - nazywa części mowy, którymi wyrażone są okoliczniki - analizuje związki logiczne między wyrazami, wykorzystując odpowiednie schematy - używa ze zrozumieniem pojęć <i>podmiot, orzeczenie, przydawka, okolicznik, dopełnienie</i> podczas analizy składniowej zdania - stosuje zasady interpunkcji dotyczące łączenia zdań składowych w zdaniach podrzędnie złożonych - przedstawia zależności między zdaniami składowymi w zdaniach współrzędnie i podrzędnie złożonych, używając wykresów - stosuje zasady interpunkcji dotyczące łączenia zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie różnego typu - tworzy zdania podrzędnie przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, podmiotowe, orzecznikowe - nazywa rodzaje zdań podrzędnych okolicznikowych 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje poprawnie dialog, używając właściwych znaków interpunkcyjnych i odpowiednich uzupełnień dialogowych - redaguje opowiadanie z dialogiem i elementami opisu - tworzy poprawny językowo i stylistycznie tekst o charakterze reklamowym - redaguje poprawną językowo i stylistycznie notatkę - redaguje poprawny formalnie, językowo i stylistycznie list oficjalny - uzasadnia swoją opinię na temat bohatera właściwie dobranymi argumentami - bierze trafne argumenty w dyskusji - wykorzystuje wiedzę o odmianie liczebników prostych i złożonych w wypowiedziach ustnych oraz pisemnych - używa wykrzykników w wypowiedziach, rozpoznaje ich funkcje - używa partykuł w wypowiedziach, rozpoznaje ich funkcje - wykorzystuje wiedzę o odmianie wyrazów do tworzenia poprawnych wypowiedzi - stosuje zasady użycia dwukropka, nawiasu i cudzysłowu - wykorzystuje funkcjonalnie równoważniki zdań w swoich wypowiedziach - poprawnie stawia przecinki w zdaniach pojedynczych i złożonych - czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści - zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu - selekcjonuje informacje - korzysta z informacji zawartych w encyklopedii - konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych - zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich
---	--	--	---

<p style="text-align: center;">Dostateczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje bohaterów, opisuje ich reakcje, uczucia - buduje zróżnicowane pytania - dostrzega fikcyjny charakter świata przedstawionego w utworze - uczestniczy w dyskusji - opisuje miejsce na podstawie ilustracji i fotografii - zna funkcje dialogu w tekście literackim - posługuje się ze zrozumieniem terminami <i>plener, kadr</i> - wskazuje elementy fantastyczne w omawianym tekście - odróżnia informacje od wypowiedzi oceniających - odczytuje znaczenie wybranych haseł reklamowych - rozpoznaje niektóre środki językowe występujące w wypowiedziach reklamowych - wskazuje motywy wykorzystane w komiksie - objaśnia pojęcie <i>literatura fantastyczno-naukowa</i> - wyszukuje informacje w tekście - wskazuje elementy komizmu w utworze - wymienia większość cech klasycznej baśni - określa osobę mówiącą oraz adresata wiersza - wykorzystuje pozawerbalne środki wyrazu do oddania nastroju w wierszu - odtwarza wydarzenia przedstawione w tekście - ocenia zachowanie bohaterów - rozumie znaczenia słów i pojęć: <i>drugiedno, prawdymoralne, przesłanie utworu</i> - zna cechy przypowieści jako gatunku literackiego - zapoznaje się z pojęciem <i>symbol</i> - przytacza właściwe fragmenty tekstu - wie, jaką funkcję pełni uosobienie w bajkach - formułuje pouczenie wynikające z utworu - zna pojęcie <i>komizm, monolog</i> - określa cechy charakteru bohaterów zwierzęcych w bajkach - wskazuje w bajkach elementy zestawione na zasadzie kontrastu - wskazuje różnice pomiędzy bajką i baśnią - odtwarza główne wydarzenia utworu - opisuje zachowanie skontrastowanych postaci - opowiada o wydarzeniach ukazanych w utworze - opisuje bohatera utworu, obrazy poetyckie w utworze, nastrój wiersza - wymienia cechy hymnu - wskazuje częstkę wiersza ujawniającą obecność osoby mówiącej - zna cechy wiersza białego - wskazuje autora, osobę mówiącą oraz adresata wiersza - określa uczucia osoby mówiącej za pomocą wyrazów bliskoznacznych - wskazuje zdrobnienia i określa ich funkcję - recytuje tekst wiersza, podkreślając głosem ważne słowa - opowiada o zdarzeniach - wie, że bohaterowie mogą być charakteryzowani bezpośrednio lub pośrednio - wskazuje w tekście pytania o charakterze filozoficznym - rozpoznaje niektóre cechy przypowieści w omawianym utworze - opisuje świat stworzony przez Boga - porównuje mitologiczny i biblijny opis powstania świata - wie, w jakich sytuacjach komunikacyjnych używać języka oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje zasady ortograficzne do poprawnego zapisu wyrazów z <i>ó i u</i>, rzeczowników własnych i pospolitych, rz i ż, ch i h, małej i wielkiej litery, nie z różnymi częściami mowy, wyrazów z zakończeniami <i>-i, -ii, -ji</i> - tworzy formy liczby poj. i mn. czasownika, różnych czasów - odmienia czasowniki przez osoby i rodzaje - wskazuje w tekście bezokoliczniki oraz formy nieosobowe zakończone na <i>-no, -to</i> - poprawnie stosuje formy czasowników dokonanych i niedokonanych - zna pojęcia <i>czasownikprzechodnie</i> i <i>czasowniknieprzechodnie</i> - stosuje zasady odmiany czasowników oznaczających ruch, typu <i>iść</i>, w czasie przeszłym - zna zasady pisowni <i>-źć, -ść, -qć</i> w zakończeniach bezokolicznika, łącznej i rozdzielnej pisowni cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> i stara się je stosować - poprawnie odmienia większość czasowników użytych w ćwiczeniach - tworzy formy trybu oznajmującego, rozkazującego i przypuszczającego - stara się stosować zasady akcentowania wyrazów w formie trybu przypuszczającego - stosuje formy zaimka zwrotnego <i>się</i> w sytuacjach typowych - odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych - zna pojęcia <i>rzeczownikiżywotne</i> i <i>nieżywotne</i> oraz <i>osobowe</i> i <i>nieosobowe</i> - tworzy poprawne formy przypadków rzeczownika w zw. wyrazowych - zna rzeczowniki odmieniające się tylko w l. poj. lub tylko w l. mn. - wie, że przymiotnik dopasowuje swoją formę do rzeczownika - określa przypadki przymiotników - wskazuje przymiotniki i przysłówki niepodlegające stopniowaniu - wie, od jakich części mowy tworzone są przysłówki - zestawia przysłówki o przeciwstawnym znaczeniu - rozpoznaje liczebniki zbiorowe, ułamkowe i nieokreślone - wie, że funkcją zaimków jest zastępowanie innych części mowy - stosuje poprawne formy zaimków odmiennych - tworzy przyimki złożone - zna zasady dotyczące łącznej i rozdzielnej pisowni przyimków złożonych i wyrażen przyimkowych i stara się je stosować - wskazuje spójniki, przed którymi zasadniczo nie stawia się przecinków - uzupełnia wypowiedzi odpowiednimi wykrzyknikami - wie, że wykrzyknik nie wchodzi w związki wyrazowe w zdaniu - uzupełnia wypowiedzi partykułami w określonym celu - wie, że wypowiedzenie wykrzyknikowe służy podkreśleniu ekspresji wypowiedzi - rozpoznaje równoważniki zdań, orzeczenie czasownikowe w zdaniu - odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego - przekształca zdania złożone na pojedyncze - wie, jak zbudowane jest orzeczenie imienne i rozpoznaje je - zna pojęcie <i>podmiotologiczny, podmiotdomyślny</i> - wie, że w funkcji podmiotu występują różne części mowy - buduje poprawne związki wyrazowe z przydawkami, dopełnieniami, okolicznikami, - wie, jakimi częściami mowy może być wyrażona przydawka, dopełnienia, okoliczniki, - wskazuje w związkach wyrazowych wyrazy określone i określające - wymienia pytania, na które odpowiadają wyrazy określające - objaśnia na przykładach pojęcie: <i>zdaniapodrzedniezłożone: przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, podmiotowe, orzecznikowe</i> - wymienia pytania, na które odpowiadają różne typy zdań podrzędnych - zna cztery typy zdań złożonych - rozpoznaje rodzaje zdań podrzędnych okolicznikowych 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje dialog, korzystając z rad zamieszczonych w podręczniku - redaguje krótkie opowiadanie z dialogiem, korzystając z rad zamieszczonych w podręczniku - tworzy prosty tekst o charakterze reklamowym, korzystając z rad zamieszczonych w podręczniku - redaguje notatkę, korzystając z rad w podręczniku - redaguje list oficjalny, korzystając z rad w podręczniku - sporządza plan najważniejszych zdarzeń - zapisuje poprawnie datę dzienną - stosuje poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym - stara się stosować zasady użycia dwukropka, nawiasu i cudzysłowu <ul style="list-style-type: none"> - czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa - zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych - zna budowę słownika ortograficznego - wyszukuje hasła w encyklopedii - rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu - wyszukuje informacje na temat ważnych zdarzeń i postaci związanych ze sowim regionem
---	--	--	---

<p style="text-align: center;">Dopuszczający</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje bohaterów powieści, krótko ich prezentuje - formułuje pytania na wskazany temat - konfrontuje sytuacje z tekstu z własnymi doświadczeniami - wskazuje w tekście kwestie bohaterów i słowa narratora - podaje przykłady uzupełnień dialogowych z tekstu - odpowiada na pytania dotyczące elementów świata przedstawionego - przygotowuje plan kilku obrazów filmowych dokumentujących jedną z przygód - wie, czym zajmuje się filozofia - zna pojęcie <i>fikcjaliiteracka, literaturafantasy, literaturafantastyczno-naukowa, reklama, adresatwiersza, moral, kontrast, sytuacja liryczna</i> - wie, czym jest slogan reklamowy i rozumie jego funkcję - odczytuje intencje wypowiedzi reklamowej - czyta rady dla piszących tekst o charakterze perswazyjnym - określa na schemacie czas życia i twórczości autora oraz czas zdarzeń przedstawionych w komiksie - opowiada o zdarzeniach - wyszukuje w tekście informacje dotyczące miejsca akcji - porządkuje zdarzenia w kolejności chronologicznej - wyszukuje w tekście neologizmy - wymienia wybrane cechy klasycznej baśni - wypowiada się na temat tekstu, omawia wrażenia czytelnicze - określa nastrój wiersza - czyta uważnie przypowieść - określa cechy i postawy bohaterów przypowieści - wie, że przypowieści nie należy odczytywać tylko na poziomie dosłownym - zapisuje tytuły ilustracji w formie równoważników zdań - dostrzega uosobienia w tekście - umiejętnie korzysta ze słownika języka polskiego w celu objaśnienia wskazanego hasła - dostrzega komizm w bajkach - wie, że w bajkach zwierzęta uosabiają cechy ludzkie - rozpoznaje bajkę wśród innych tekstów literackich - omawia morał wybranej bajki - odróżnia w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych - wskazuje analogie między fragmentami tekstu a ich ilustracją - wyodrębnia wypowiedzi bohaterów - czyta uważnie tekst, notatkę biograficzną oraz przypisy, zapoznaje się z kontekstem historycznym utworu - określa uczucia osoby mówiącej - czyta tekst poetycki - zapoznaje się z pojęciem <i>hymnu</i> - rozpoznaje modlitewny charakter utworu - rozpoznaje wiersz biały - streszcza historię przedstawioną w tekście - czyta tekst i przypisy - opowiada treść mitu - czyta <i>Dekalog św. Franciszka</i> i analizuje jego treść - rozpoznaje oficjalną i nieoficjalną sytuację komunikacyjną - wypowiada się na temat tekstu, omawia wrażenia czytelnicze 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat poprawności języka w życiu codziennym - wyszukuje wyrazy z <i>ó i u</i>, wyrazy z częstką <i>-by</i>, wyrazy z <i>rz i ż</i>, <i>ch i h</i>, wyrazy pisane wielką i małą literą, wyrażenia przyimkowe i przyimki, wyrazy z nie, wyrazy z zakończeniami <i>-i, -ii, -jw</i> zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - zna zasady pisowni <i>ó i u, rz i ż, ch i h, pisowni wielką i małą literą, pisowni nie</i> stara się je stosować - korzysta ze słownika ortograficznego - rozpoznaje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki wśród innych części mowy - rozpoznaje w tekście formy gramatyczne czasownika - rozpoznaje nieosobowe formy czasownika, niektóre czasowniki dokonane i niedokonane - wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej - zna zasady odmiany czasowników oznaczających ruch, typu <i>iść</i>, w czasie przeszłym i stara się je stosować - zna zasady pisowni <i>nie</i> z czasownikami i stara się je stosować - dostrzega trudności ortograf. w pisowni zakończeń bezokoliczników - rozpoznaje formy trybu oznajmującego, rozkazującego i przypuszczającego - zna zasady akcentowania wyrazów w formie trybu przypuszczającego - rozpoznaje w zdaniach zaimek zwrotny <i>się</i> - dostrzega trudności ortograficzne w zakresie łącznej i rozdzielnej pisowni cząstek <i>-bym, -bys, -by, -bysmy, -byście</i> - rozpoznaje formy liczb, przypadków i rodzajów rzeczownika - zna zasady pisowni rzeczowników własnych i pospolitych i stara się je stosować - wyodrębnia temat i końcówki rzeczownika - określa liczbę i rodzaj przymiotników - zna stopnie przymiotnika, stopniuje przymiotniki - rozpoznaje związki przysłówka z czasownikiem - zna stopnie przysłówka, stopniuje przysłówki - odróżnia liczebniki główne od porządkowych - dostrzega trudności w zakresie odmiany niektórych liczebników - zna pojęcie <i>zaimek, spójnik</i>, wykrzyknik, partykuła - rozpoznaje niektóre <i>zaimki</i> wśród innych części mowy, spójniki, partykuły, wykrzykniki, przyimki - wie, że zaimki osobowe mogą mieć formy krótsze i dłuższe - rozpoznaje przyimki proste i złożone - wie, jak zbudowane jest wyrażenie przyimkowe - dostrzega trudności ortograficzne w zakresie łącznej i rozdzielnej pisowni przyimków złożonych i wyrażen przyimkowych - tworzy różne typy wypowiedzi - podejmuje próby przekształcenia zdań złożonych na poj.i odwrotnie - stosuje wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące, pytające w zależności od celu wypowiedzi - odróżnia zdanie od równoważnika zdania - rozpoznaje w zdaniu orzeczenie, podmiot - zna pojęcie <i>orzeczenieczasownikowe i orzeczenieimienne</i> - zna pojęcie <i>podmiotgramatyczny, szeregowy i towarzyszący</i> - rozpoznaje w zdaniu przydawki wyrażone przymiotnikami, dopełnieniami wyrażone rzeczownikami, okoliczniki czasu, miejsca i sposobu - rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedzeniach (<i>podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik</i>) - przedstawia na wykresie zależności logiczne między wyrazami - zna pojęcie <i>zdaniepodrzedniezłożone: przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, podmiotowe, orzecznikowe</i> - rozpoznaje zdania współrzędnie złożone i podrzędnie złożone - zna najczęściej używane spójniki w zdaniach współrzędnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje ogłoszenie na temat bohatera - zapisuje rozmowę na temat usposobienia i zwyczajów bohatera - zna funkcje znaków interpunkcyjnych w zapisie rozmowy - przy niewielkim wsparciu nauczyciela zapisuje prosty dialog - przy niewielkim wsparciu nauczyciela pisze opowiadanie z dialogiem - przy niewielkim wsparciu nauczyciela pisze notatkę - zna budowę i wyznaczniki listu oficjalnego - przy niewielkim wsparciu nauczyciela pisze list oficjalny - stosuje funkcjonalnie kropkę, znak zapytania i wykrzyknik na końcu wypowiedzi - zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniu pojedynczym oraz złożonym i stara się je stosować - dostrzega trudności w zakresie użycia dwukropka, nawiasu i cudzysłowu <ul style="list-style-type: none"> - korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) - czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne - korzysta z zasobów szkolnej biblioteki - korzysta ze słownika ortograficznego - potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii - korzysta z internetu w celach edukacyjnych
---	---	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KL. 6 OKRES II

Uczeń spełnia wymagania obowiązujące w I okresie oraz:

Treści nauczania i umiejętności z podstawy programowej				
Ocena	Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje tekst na poziomie metaforycznym - funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat różnych środków stylistycznych podczas analizy i interpretacji wiersza - sprawnie posługuje się słownikiem poprawnej polszczyzny, korzystając swobodnie ze skrótów, odsyłaczy i innych informacji - objaśnia na podstawie informacji w przypisach funkcje karykatury i groteski - przedstawia w oryginalny sposób różnice między różnymi tekstami kultury - wypowiada się na temat tekstu, swobodnie odwołując się do kontekstów kulturowych - wyraża opinię na temat fotografii jako dziedziny sztuki, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska - wzorcowo prezentuje tekst głosowo, uwzględniając przerzutnie interpretuje tekst, wykorzystując wnioski z analizy utworu - swobodnie i funkcjonalnie posługuje się związkami frazeologicznymi w opisie emocji bohatera utworu - wykonuje oryginalny pod względem treści plakat odnoszący się do problemu piractwa internetowego - twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę o sztuce filmowej / przekazów audiowizualnych w wypowiedziach na temat problematyki tekstu i jego bohaterów - objaśnia na podstawie informacji w <i>Słowniczku</i> funkcje satyry w utworze K.I. Gałczyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie: oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych; - pisowni połączeń literowych <i>en, em, on, om;</i> - pisowni zakończeń <i>-ę, -em, -q, -om;</i> - pisowni przedrostków; - pisowni przyrostków; - wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat głosek i liter w różnych sytuacjach problemowych - swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat głosek ustnych i nosowych w różnych sytuacjach problemowych - twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje umiejętności językowe oraz wiedzę na temat podobieństw i różnic znaczeniowych wyrazów oraz wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje bezbłędny językowo opis krajobrazu – oryginalny pod względem treści i stylu - swobodnie i funkcjonalnie posługuje się w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych zróżnicowanym słownictwem o funkcji oceniającej - świadomie i swobodnie stosuje wiedzę na temat akcentu wyrazowego i zdaniowego w swoich wypowiedziach ustnych - redaguje bezbłędny językowo opis przedmiotu – oryginalny pod względem treści i stylu - twórczo i funkcjonalnie stosuje słownictwo nacechowane emocjonalnie - przedstawia własne stanowisko w związku z omawianym problemem, formułuje przemyślane, twórcze uwagi - wyraża opinię na temat wartości gier komputerowych, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska - wyraża opinię na temat dzieła sztuki, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska - twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje umiejętności językowe oraz wiedzę na temat różnych form ekspresji słownej 	jak w okresie I

<p style="text-align: center;">Bardzo dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wybiera epitety najlepiej oddające istotę opisywanych obiektów - podpisuje ilustracje trafnie dobranymi metaforami - objaśnia pojęcie <i>obrazpoetycki</i> w odniesieniu do omawianego tekstu - porównuje elementy obrazu ukazane w technice malarskiej i fotograficznej - korzysta z różnych typów słowników – odpowiednio do potrzeb - wskazuje w tekście wyrazy oceniające - używa ze zrozumieniem wyrazów <i>subiektywny, obiektywny, pejoratywny</i> - przytacza z tekstu słowa wyrażające negatywne emocje - odczytuje znaczenie przenośnych określeń - porównuje dzieło poetyckie z malarskim, wskazuje podobieństwa i różnice - objaśnia znaczenie metafory - opisuje obraz z punktu widzenia przewodnika muzealnego - przedstawia skojarzenia wywołane środkami poetyckimi - określa wpływ przerzutni na rytm utworu - przedstawia refleksje związane z wierszem - dostrzega artystyczną kreację w fotografii - dostrzega retoryczny charakter pytań z tekstu - rozpoznaje nacechowanie dodatnie i ujemne wyrazów, wskazuje znaczenia neutralne - określa motywy działania wybranych bohaterów - dostrzega i omawia elementy humorystyczne w tekście - określa funkcje środków stylistycznych użytych we fragmencie epepei - opisuje emocje i uczucia jednego z bohaterów - ocenia akcję utworu i uzasadnia swoje zdanie - objaśnia pojęcie <i>filmkultowy</i> w odniesieniu do <i>Gwiezdnychwojen</i> - określa znaczenie i rolę bohatera w przebiegu akcji - objaśnia pojęcie <i>kinofamilijne</i> - odtwarza humorystyczne wypowiedzi dialogowe postaci w szerszym kontekście sytuacyjnym - określa cel dziennikarza przeprowadzającego wywiad - formułuje własne pytania do wywiadu z aktorką - objaśnia absurdalność wybranej sceny - wskazuje element satyryczny w sztuce - wyjaśnia wpływ środków językowych na przesłanie utworu - odróżnia wydarzenia zaplanowane od spontanicznych - posługuje się ze zrozumieniem słowem <i>dezaprobata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje inne formy wyrazu lub wyrazy pokrewne dla uzasadnienia pisowni głosek dźwięcznych - poprawnie oznacza wszystkie głoski miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - poprawnie zapisuje połączenia literowe <i>en, em, on, om</i> w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z zakończeniami <i>-ę, -em, -q, -om</i> w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - poprawnie zapisuje przedrostki i przyrostki w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje wypowiedź w funkcji perswazyjnej, zachęcającą do zakupu dzieła - redaguje rozbudowany, poprawny kompozycyjnie, językowo i stylistycznie opis obrazu - prawidłowo akcentuje wyrazy - funkcjonalnie używa akcentu zdaniowego do wyeksponowania znaczeń wypowiedzi - funkcjonalnie stosuje w swoich wypowiedziach synonimy i antonimy - używa zdrobnień, zgrubień oraz wyrazów nacechowanych emocjonalnie odpowiednio do przyjętego celu wypowiedzi - sporządza notatkę encyklopedyczną na temat jednej z postaci - przestrzega wszystkich zasad kultury dyskusji - funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat liter i głosek w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych - funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat głosek ustnych i nosowych w swoich wypowiedziach - funkcjonalnie stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy wieloznaczne 	<p>jak w okresie I</p>
--	--	--	--	------------------------

<p style="text-align: center;">Dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nadaje tytuły kolejnym zwrotkom wiersza - objaśnia znaczenie przenośni - rozumie wpływ środków językowych na charakter obrazu poetyckiego - wyraża swoje zdanie na temat opinii o dziełach malarza zaprezentowanej w tekście - omawia pojęcie <i>zgrubienie</i>, odwołując się do przykładów z tekstu - dostrzega elementy karykaturalne w dziele malarskim - określa funkcję uosobień użytych w wierszu - przyporządkowuje różne środki wyrazu do właściwych dziedzin sztuki - wskazuje środki poetyckie - używa ze zrozumieniem sformułowań dotyczących techniki malarskiej - wyszukuje przerzutnie w tekście - omawia rymy w wierszu, objaśnia, na czym polega ich oryginalność - wyraża opinię na temat fotografii jako dzieła sztuki - odpowiada na pytania z tekstu - ocenia elementy istotne podczas fotografowania artystycznego - wykorzystuje w opisie przedmiotu informacje z tekstu - określa, które rzeczowniki z tekstu mają pozytywne, a które negatywne znaczenie - wyraża opinię na temat skuteczności działania bohaterów - wymyśla ofertę atrakcji turystycznych - wie, czym charakteryzują się utwory zaliczane do epiki - wyszukuje w tekście potrzebne informacje - charakteryzuje bohaterów - wskazuje instrumentację głoskową i wyliczenie - wymienia środki językowe - objaśnia elementy komizmu słownego w wypowiedziach postaci - dostrzega zróżnicowanie pytań występujących w wywiadzie - wyraża własną opinię na temat aktorstwa - analizuje fragment wypowiedzi bohatera pod kątem poprawności językowej - przedstawia reakcje bohaterów sztuki - wyciąga wnioski na dany temat - wskazuje elementy humorystyczne w sztuce - charakteryzuje bohatera w formie karty postaci w grze - wskazuje elementy fabuły nawiązujące do literatury fantasy - wyraża opinię na temat RPG 	<ul style="list-style-type: none"> - korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny - wykorzystuje treści słownikowe do wykonania ćwiczeń - prawidłowo oznacza większość głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w wyrazach użytych w ćwiczeniach - poprawnie zapisuje wyrazy z podanymi grupami samogłosek i spółgłosek - poprawnie oznacza większość głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - poprawnie zapisuje większość wyrazów zawierających głoski ustne i nosowe - stosuje zasady pisowni połączeń literowych <i>en, em, on, om</i> w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - zapisuje poprawnie większość wyrazów z zakończeniami <i>-ę, -em, -ą, -om</i> w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - stosuje zasady pisowni przedrostków i przyrostków w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - zna funkcję zdrobnień, zgrubień oraz innych słów wartościujących emocjonalnie - podaje wyrazy bliskoznaczne nacechowane emocjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje opis obrazu, stosując różnorodne środki językowe - opisuje obraz z punktu widzenia młodego odbiorcy - prawidłowo akcentuje większość wyrazów - stosuje w wypowiedzi właściwą intonację zdaniową - redaguje notatki prasowe na dany temat - używa wyrazów i określeń synonimicznych w różnych sytuacjach komunikacyjnych - używa wyrazów wieloznacznych - formułuje właściwe kontrargumenty 	<p>jak w okresie I</p>
---	--	---	--	------------------------

<p style="text-align: center;">Dostateczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przenośnie mające charakter ożywienia - określa cechy obrazu poetyckiego - przytacza z tekstu fakty dotyczące życia i twórczości autora utworu / obrazu - przedstawia swoją opinię na temat prezentowanych dzieł malarskich - wskazuje i nazywa najbardziej widoczne elementy obrazów - wyszukuje w utworze wyrazy związane tematycznie z malarstwem - określa emocje osoby mówiącej - opisuje okoliczności wypowiedzi osoby mówiącej - określa nastrój bohaterów wiersza - ustala, czego dotyczą pytania postawione w utworze - rozumie, że słowa mogą wyrażać emocjonalny stosunek mówiącego do opisywanych rzeczy, czynności itp. - rozpoznaje bohaterów tekstu na podstawie wyrażen omownych - opisuje sytuację przedstawioną w wierszu - wskazuje obraz, do którego mogą nawiązywać słowa wiersza i uzasadnia swój wybór - wie, na czym polega przerzutnia - opisuje nastrój utworu - rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze - nadaje tytuły wydzielonym częściom tekstu <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje utwór jako powieść - zna cechy filmu kultowego - rozpoznaje i nazywa cechy charakteru bohaterów tekstu - dostrzega kontrastowe zestawienie postaci w utworze - wie, co obejmuje scena filmowa - wie, jakie filmy zaliczane są do kina familijnego - wie, na czym polega i z czego wynika komizm słowny w wypowiedziach postaci filmowych - określa tematykę wywiadu - wskazuje główne wydarzenie w prezentowanej scenie - wskazuje elementy świadczące o funkcji scenicznej tekstu - zna podstawowe informacje na temat <i>Teatryku „Zielona Gęś”</i> - wie, czym jest akcent wyrazowy - określa funkcję akcentu zdaniowego - określa charakter i rolę wszystkich postaci w powieści - objaśnia sposób zmiany charakteru świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> -korzysta ze słownika wyrazów obcych -zna budowę słownika poprawnej polszczyzny -wyszukuje hasła w słowniku poprawnej polszczyzny - wie, jaka jest funkcja zgrubień - podaje przykłady wyrazów o różnej liczbie liter i głosek - rozpoznaje spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz twarde i miękkie - stosuje zasady oznaczania spółgłosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych - odróżnia głoski ustne od nosowych - zna zasady dotyczące pisowni połączeń literowych <i>en, em, on, om</i>, stara się je stosować - stosuje zasady ortograficzne do poprawnego zapisu wyrazów z zakończeniami <i>-ę, -em, -q, -om</i> - zna zasady dotyczące pisowni przedrostków i przyrostków stara się je stosować - dopasowuje do podanych wyrazów oraz związków wyrazowych synonimy i antonimy - podaje różne znaczenia wyrazów wieloznacznych - rozpoznaje zdrobnienia i zgrubienia w tekście - tworzy zdrobnienia i zgrubienia 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zwroty charakterystyczne dla różnych elementów dyskusji - formułuje poprawnie zbudowane argumenty w dyskusji - wyraża opinię na temat dzieła malarskiego - redaguje opis obrazu, korzystając z rad w podręczniku 	<p>jak w okresie I</p>
---	---	---	--	------------------------

<p style="text-align: center;">Dopuszczający</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w wierszu epitety - wyszukuje porównania - zna pojęcie <i>obrazpoetycki</i> - zaznacza na osi czasu okres życia artysty - nazywa swoje reakcje odbiorcze dotyczące dzieł malarskich - rozpoznaje w tekście zgrubienia - wyszukuje w tekście informacje pozwalające naszkicować postać - ogląda uważnie reprodukcje obrazów zamieszczone w podręczniku - wie, co przedstawia martwa natura - podaje podstawowe informacje na temat obrazu - określa sytuację liryczną w wierszu - omawia wrażenia czytelnicze po lekturze wiersza - wskazuje w wierszu nawiązanie do innego utworu poetyckiego - wie, jakie utwory zalicza się do liryki - wskazuje zdjęcie stanowiące najlepszą ilustrację tekstu - zna funkcję pytania retorycznego - zna cechy powieści sensacyjnej i kryminalnej - czyta tekst i przypisy - wymienia bohaterów - wskazuje słowa pełniące funkcję refrenu - zapoznaje się z pojęciami: <i>instrumentacja głoskowa</i>, <i>wyliczenie</i> - rozpoznaje prawdę i fałsz w wypowiedziach dotyczących treści tekstu - wie, co jest tematem powieści przygodowej - określa typ narratora występującego we fragmencie powieści - wymienia elementy świata przedstawionego pozwalające zaliczyć utwór do gatunku s.f. - wykorzystuje notatkę ze strony internetowej do uzyskania informacji - rozpoznaje komizm w wypowiedziach bohaterów - czyta wywiad z aktorem - wie, czym jest talk-show - przedstawia swoje reakcje odbiorcze związane z lekturą sztuki - wie, czym jest kabaret - wskazuje bohaterów realistycznych - rozpoznaje świat realistyczny i fantastyczny w powieści - opowiada o wydarzeniach - rozpoznaje wyrazy wartościujące pozytywnie i negatywnie 	<ul style="list-style-type: none"> -- samodzielnie korzysta z informacji zawartych w słowniku ortograficznym, słowniku języka polskiego oraz wyrazów bliskoznacznych -- zna funkcję słownika poprawnej polszczyzny - korzysta ze słownika ortograficznego - dzieli wyrazy na głoski i litery - wykorzystuje znajomość alfabetu w praktyce - odróżnia spółgłoski od samogłosek - wyszukuje wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, dźwięcznymi i bezdźwięcznymi w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - zna zasady oznaczania spółgłosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych, stara się je stosować - zna pojęcia <i>głoskiuste</i> i <i>głoskinosowe</i> - podaje przykłady głosek ustnych i nosowych - wyszukuje wyrazy z połączeniami literowymi <i>en, em, on, om</i> w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni połączeń literowych <i>en, em, on, om</i> - wyszukuje wyrazy z zakończeniami <i>-ę, -em, -q, -om</i> w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - dzieli wyraz na sylaby - prawidłowo akcentuje wyrazy ze stałym akcentem - wyszukuje wyrazy zawierające przedrostki i przyrostki w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach - dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni przedrostków i przyrostków - zna pojęcia <i>zgrubienie</i> i <i>zdrobnienie</i> - rozpoznaje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne - rozpoznaje wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> - przy niewielkim wsparciu nauczyciela redaguje opis obrazu - redaguje zaproszenie na wernisaż - wymyśla i zapisuje dialog - redaguje krótki list w imieniu bohatera - czyta rady dla dyskutujących - bierze udział w dyskusji 	<p>jak w okresie I</p>
---	---	--	---	------------------------

Dotyczy obu okresów

	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
<p>Lektura obowiązkowa i uzupełniająca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych